

Stenfalk

Stenfalken har de tätaste förekomsterna i fjällen men häckar också i barrskog i anslutning till öppna marker i övriga delar av norra Sverige. Finns därutöver med några par på Öland och tillfälligt i övriga delar av södra Sverige. Arten lever till stor del av småfåglar utom under gnagarår. Flyttfågel.

Rödlistestatus 2015: Livskraftig (LC)

Populationsutveckling:

1980–2012: ökning 25 %

2001–2012: stabil

Fågeldirektivet: Bilaga 1

Häckningsperiod: 1 maj – 10 augusti

Ekologiska krav

Stenfalken häckar i anslutning till större öppna områden, ofta av hedkaraktär, som fjällhedar, större myrar, hyggen eller liknande. Den häckar sällan i jordbrukslandskap, men på Öland finns några par på Stora alvaret. Stenfalken häckar i begagnade risbon, ofta i ett kråkbo men också bon byggda av fjällvråk, korp eller andra rovfåglar. Det vanligaste är att boet ligger i ett träd men det kan ibland också ligga i en klippbrant eller i fjälltrakter ibland direkt på marken i sluttingar

Boträdet är ofta björk (särskilt i fjällbjörkskog) eller tall, och omgivande skog är ofta gles så att falkarna har bra utsikt från boet. På Öland häckar den i kråkbön i mer eller mindre solitära granar ute på alvaret. Höjden över marken eller botrådets dimensioner spelar mindre roll.

Födan består till stor del av småfåglar, som den jagar i öppen terräng.

Hänsyn vid skogsbruksåtgärder

Hänsyn behöver i första hand tas till bebodda bon, eftersom stenfalken inte har särskilt stora krav på placering med mera, och eftersom bona (kråkbona) är kortlivade och oftast finns relativt rikligt.

- Avstå skogliga åtgärder inom 200 meter från bebodda bon under perioden 1 april—31 juli.
- Lämna boträdet och några skyddande träd vid föryngringsavverkning.

Skogsvårdslagen säger

- Undvik skogsbruksåtgärder som kan skada hänsynskrävande miljöer, som t.ex. äldre skog på uddar och öar, myrholmar/myrkanter, raviner, klyftor och blockmarker samt berg- och rasbranter, äldre hällmarksskog, äldre sandtallskogar, naturskogsrester, med mera (SKSFS 7:17).
- Lämna funktionella skyddszoner med träd och buskar mot hänsynskrävande miljöer, som t.ex. botråd (rovfågelsbon), kulturmiljöer m.m. (SKSFS 7:21).

Foto: JL John Larsen

SOF-Birdlife förslag till Artvis vägledning

Indikator på skyddsvärd skog

Stenfalk är inte en indikator på skyddsvärda skogsmiljöer.

Regional tillämpning

Tätheten minskar från fjällkedjan och häckningarna i södra halvan av Sverige samt i Norrlands kustland är mycket fåtaliga. Det finns anledning att ta extra stor hänsyn i Norrlands kustkommuner, i Svealand (nedanför Dalafjällen) och Götaland. Det gäller dock inte rent tillfälliga häckningar.

Tips på ytterligare åtgärder som gynnar arten

Lästips

Artfakta för stenfalk. ArtDatabankens webbplats, <http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/102611>.